

Wstęp

Trzynasty numer czasopisma „Zarządzanie w Kulturze” prezentuje artykuły z różnych obszarów kultury. Pierwsza część tekstów dotyczy *stricte* zarządzania kulturą, przedstawiając zarówno nowe możliwości, jak i nowe obszary badań w tej dziedzinie. Numer otwieramy tekstem Andrzeja Mirskiego, który w sposób systematyzujący prezentuje teoretyczną problematykę, odnosząc się przede wszystkim do dwóch najważniejszych form zarządzania kulturowego: do zarządzania kulturą i do zarządzania w kulturze. Joanna Szulborska-Łukaszewicz przybliży ważny temat wzajemnych związków i zależności pomiędzy sektorami kultury, polityki oraz biznesu w kontekście istniejących regulacji prawnych i finansowych w Polsce, a także możliwości ich integracji przez animatorów i menedżerów kultury. W części tej podjęto także rozważania na temat nowej i dynamicznie rozwijającej się dyscypliny, jaką jest zarządzanie pamięcią, a wraz z nią artystów (Alicja Kędziora, Anna Orzechowska, Henryk Martenka).

W dziale „MEDIA, NOWE MEDIA” prezentujemy artykuły dotyczące powstania komercyjnych fundamentów sieci i działań korporacji sieciowych na rzecz ochrony własności intelektualnej (Rafał Maciąg) oraz nekromarketingu, czyli wykorzystywania ludzkiej śmierci do realizacji własnych celów w Internecie (Marcin Laberschek).

W tegorocznym numerze znalazły się także dwa teksty o problematyce romskiej. Joanna Talewicz-Kwiatkowska analizuje współczesną sytuację Romów w Polsce i problematykę funduszy strukturalnych, pokazując najważniejsze inicjatywy mające na celu pomoc tej społeczności w Polsce. Z kolei drugi tekst dotyczy tematów pojawiających się w ikonografii romskiej, kolekcjonowanej coraz częściej w Polsce w zbiorach państwowych oraz przez prywatnych pasjonatów tej kultury.

Sporą część numeru stanowią artykuły podejmujące problematykę dziedzictwa kulturowego. Mowa tu przede wszystkim o rozważaniach Marka Dziekana, który prezentuje historię kolekcjonowania w świecie arabskim wraz z najważniejszymi muzeami tego obszaru kulturowego (m.in. Muzeum Egipskie w Kairze, Muzeum Narodowe Bardo w Tunisie, Muzeum Narodowe w Damaszku). Renata Kurpiewska-Korbut analizuje problemy dziedzictwa wielokulturowego Turcji oraz polityki kulturalnej tamtejszego rządu. Z kolei Anna Góral zastanawia się, czy można za pomocą technologii ICT pokazać dziedzictwo niematerialne bez utraty jego zawartości kulturowej oraz czy zapisane w formie cyfrowej jest ono w stanie w pełni zachować tradycje, zwyczaje, obrzędy i praktyki kulturowe.

W numerze prezentujemy także prace autorów zagranicznych: Gabiji Surdokaitė – o tradycji stawiania krzyży na terenie Litwy Suwalskiej w wieku XVIII i XIX – oraz Igora Rudenko – o twórczości znanego ukraińskiego malarza Modesta Sosenki, m.in. realizatora monumentalnych malowideł ściennych oraz ikonostasów świątyń Ukrainy, u którego widać połączenie bizantyjskich inspiracji religijnych i ukraińskiej kultury ludowej.

Autorzy zamieszczonych w tomie prac mają różny status naukowy i różne pola badawczych zainteresowań. Różne są ich metodologie. Ich teksty, zestawione obok siebie, mogą sprawiać wrażenie eklektyzmu, a jednak wykorzystanie tych właśnie okoliczności wydaje się nam szczególnie pasjonujące z punktu widzenia menedżera kultury, który na względzie ma istotę problemu, a nie abstrakcyjne modele strategiczne czy techniki operacyjne. I taki właśnie, a nie inny dobór tekstów jest dla Redakcji priorytetem, a to dlatego, że zamieszczonych tu materiałów o dziedzictwie kulturowym Arabów, Turków, Litwinów, Ukraińców, Romów nie traktujemy inaczej, jak tylko jako rozpoznanie meritum, co jest niezbędnym przygotowaniem do działań menedżerskich. Podobnie widzimy sens publikowania właśnie u nas tekstów o początkach samorganizowania się środowisk artystycznych (tu: literatów), o obecności Kantora w Hucisku. Penetracja szans, jakie dla zarządzania kulturą stwarza Internet, to także logiczny sygnał; logiczny, bo wynikający z realiów, których lekceważyć żaden menedżer nie może.

Pragniemy podziękować autorom za teksty nadesłane do tegorocznego numeru czasopisma i współpracę. Osobne podziękowania składamy władzom Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ za pomoc w sfinansowaniu tego tomu.

*Ewa Kocój
Emil Orzechowski*